

20.1.2016

Bildningsväsendets servicenätsplan 2016 – 2025 - 2040

Kommunstyrelsen uppmanade 10.8.2015 § 242 organen att utarbeta servicenätsplaner för sina ansvarsområden senast 31.1.2016. Till detta anknyter också servicenätsutredningen för åren 2014–2025 från fastighetsstrategins perspektiv som fullmäktige beslutat om 19.5.2014 § 43. Utredningen omfattar daghem och skolor:

Lösningmodellerna enligt servicenätsutredningen:

Tät modell: beskriver nuläget optimala ytterlighet. Kommunen skulle ha fyra enhetsskolor och åtta daghem för 230 barn.

Mellanmodell: kommunen skulle ha nio skolor och 12 daghem för ca 150 barn.

Vid modell: Kommunen skulle ha 13 skolor och 17 daghem för 107 barn.

Kommunfullmäktige i Kyrkslätt godkände 31.8.2015 § 76 kommunstrategin för åren 2015–2017. Målet i strategin är att servicen motsvarar så väl som möjligt kommuninvånarnas servicebehov, är kundorienterad och effektiv. Enligt fullmäktige följer man den s.k. mellanmodellen i fastighetsstrategin vid utvecklingen av kommunens servicenät.

I kommunstyrelsens beslut om budgetramen för 2015 (KST 5.6.2014 § 253 och för kännedom till FGE 16.6.2014 § 57) uppmanades kommunens organ att utarbeta s.k. servicenätsplaner där man skulle ange

- vilka tjänster kommunen erbjuder och vilka inte
- vilket serviceställets idealiska läge år 2025 skulle vara om det nuvarande servicenätet inte fanns
- fastställande av närservicen och erbjudande av den
- hur stora serviceställena skulle vara (hur många barn, elever, personer som ska vårdas, m.m. skulle finnas i dessa)
- på vilken nivå servicen som ges vid serviceställena är
- hur man bäst skulle ordna stödtjänster och transport
- vilka tjänster som produceras själv och vilka som kan skaffas från andra ställen
- hur beställarfunktionerna organiseras

- vilka mål som uppställs för fastighetshållningen och fastighetstjänsterna.

I kommunens budget för år 2016 konstateras att man år 2016 utför följande separata utredningar för att genomföra strategin:

- Koordinering av bidrag (inklusive utrymmesbidrag) samt kommunens medlemskap i organisationer och samfund
- Samordnande av transporttjänster (inklusive HRT)
- Överföring av service från adb-enheten till utbildningsväsendets egen verksamhet och/eller utlokalisering av adb-tjänsterna.

Statistikcentralens befolkningsprognos för Kyrksläotts kommun är följande:

År	2016	2017	2018	2019	2020	2025	2030	2035	2040	
0–6-åringar	4000	3998	4036	4054	4073	4157	4162	4126	4159	
7–15-åringar	5305	5353	5373	5373	5377	5422	5540	5597	5564	
16–18-åringar	1540	1556	1588	1631	1633	1724	1725	1765	1793	
19–24-åringar	2113	2101	2078	2076	2082	2181	2245	2275	2326	
25–54-åringar	16047	16151	16210	16252	16308	15438	16714	16900	17021	
55–64-åringar	4729	4746	4778	4860	4923	5325	5308	5333	5589	
65–84-åringar	5306	5546	5783	5989	6192	7038	7697	8022	8275	
85 -	439	463	498	533	566	775	1174	1760	2050	
Hela kommunen	39479	39914	40344	40768	41184	43060	44565	45778	46777	
Befolkningsökning		437	435	430	424	416	346	276	222	190
Förändring %	1,12 %	1,10 %	1,08 %	1,05 %	1,02 %	0,81 %	0,62 %	0,49 %	0,41%	

Tabell 1 Kyrksläotts befolkningsprognos 2016–2040 (kommunens budgetbok 2016)

Från nuläget till framtiden

"I mellanmodellen finns nio skolor och tolv daghem. Tre av skolorna skulle vara svenska, av vilka två skulle vara lågstadieskolor med 1 klasserie och en enhetsskola. I genomsnitt skulle en daghemsenhet vara dimensionerad för 150 kunder. Förskoleundervisningsenheter skulle finnas i lågstadieskolorna och i daghemmen, i totalt 21 enheter."

Det finns inget omnämnande av en finsk skola, men av det som står ovan kan man komma fram till att fyra av de finska skolorna skulle vara enhetsskolor och två lågstadieskolor.

	daghem	fristående dagvårdslokaler	privata daghem	grundskolor	gymnasier
Nuläget	18 + 3 = 21	24 + 7 = 31	11 + 6 = 17	10 + 6 = 16	1 + 1 = 2
Mellanmodell (mål)	12	0	11 + 6 = 17	6 + 3 = 9	1 + 1 = 2

Tabell 2 Hela kommunen

Enligt mellanmodellen skulle enhetsskolorna ligga i centrum, Gesterby, Masaby och Veikkola.

Faktaruta

Ett daghem med vårdplatser för 150–170 barn (ca 7–8 grupper) har en yta på ca 1 700 nytto-m².

En skola för ca 1000 elever skulle ha en yta på ca 10 000 nytto-m².

Ett inlärningscenter med daghem, förskoleundervisning och skola med årskurserna 1–9 behöver en byggrätt på minst 15 000 kvadratmeter våningsyta på tomt. Daghemmet skulle vara ca 1 700 nytto-m² och skolan

Tidsplan

Serviceätsutredningen från fastighetsstrategins perspektiv gäller åren 2014–2025. Till år 2025 är det nu ca 10 år, vilket inte är en särskilt lång tid från investeringsperspektiv. Sålunda har man syftat till att gestalta bildningsväsendets servicenät fram till 2040.

Inom de närmaste tio åren ska man bygga inlärningscentren i Åbrinken, Sarvvik och Veikkola eftersom behovet av lokaler har uppdämts redan under ett par decennier (sedan 1990-talet).

Allmänt om tjänster

Utgångspunkten har varit åtgärdsprogrammet som utarbetats nämndvis i anslutning till programmet för balansering av ekonomin (kst 11.3.2013 § 131, bnd, svol, sfun, idr och ung) samt utredningen över servicenätet (kst 5.6.2014 § 253 bnd, svol, sfun, idr och ung).

Kundsnyvinkeln, och framför allt jämlikt bemötande av invånarna och garanti av rättvisa tjänster på olika områden står som grund för servicen som nämnderna inom bildningsväsendet producerar. I uppbyggandet av servicenätet beaktas såväl förändringarna i invånarantalet som de områden som ska byggas och utvecklas i kommunen.

Begreppet närservice har delats in i närservice på områdena och närservice på kommunnivå.

När servicen på områdena omfattar i regel uppgifter som hör till kommunens lagstadgade uppgifter och som en betydande kundkrets använder upprepade gånger. Det eftersträvade avståndet mellan en plats där närservice på områdena produceras och kundens hem är omkring 5–10 km. I denna utredning har kommunen i fråga om när servicen på områdena delats in i centrumområdet, Masaby och Veikkola. Småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning ordnas i regel som närservice på områdena inom det egna verksamhetsområdet.

När servicen på kommunnivå, som inte produceras som närservice på områdena, ligger längre bort från kunden än när servicen på områdena, men är emellertid tillgänglig med ett eget fordon/kollektivtrafik. I denna utredning avses med närservice på kommunnivå service som ordnas i kommunen.

Biblioteks-, kultur-, idrotts- och ungdomstjänsterna, musikinstitutet, bildkonstskolan och medborgarinstitutet utgör delvis närservice på områdena och delvis närservice på kommunnivå.

Service som kräver ett stort befolkningsunderlag är service som koncentreras till regionala centrum och vars produktion kräver specialkunskaper och omfattande branschövergripande kunskaper. I denna utredning avses med regional service sådan service som ordnas i samarbete med andra kommuner eller av samkommuner. Ett exempel på denna är yrkesutbildning på andra stadiet.

Bildningsväsendet är beställare för vissa interna tjänster (städ-, adb- och måltidstjänster samt lokaltjänster som hyrestagare i lokalerna). Ungefär 18 milj. € (ca 20 %) av bildningsväsendets kostnader utgörs av köp av stödtjänster som produceras som kommunens interna tjänster samt av lokalhyror. Förfarandet vid dessa interna poster har ordnats som något slags intern beställar-producentstyrmodell. Vid utvecklingen av modellen har man inte avancerat på ett sådant sätt att fördelarna med modellen skulle kunna nås till fullo t.ex. i fråga om både den som producerar servicen och den som använder den och betalar för den. Det finns ingen skriftlig beskrivning av modellen och inga interna avtal om serviceproduktion har ingåtts. Av detta följer att beställaren och producenten kan ha mycket olika uppfattningar om innehållet i den service som produceras och mängd, ansvar, prissättning och funktion. Bidragsverksamhet och skolskjutsar är egna stödtjänster.

Fritidstjänster som tredje sektorn producerar utgör i dag och i framtiden en central del av kommuninvånarnas delaktighet och det lokala serviceutbudet. Med tanke på verksamhetsbetingelserna för tredje sektorn är kommunens nät av lokaler och bidragssystem väsentliga. Med hjälp av bidragssystemet stöder kommunen tredje sektorns allmännyttiga verksamhet och genom bidragspolitiken kan man styra verksamheten i enlighet med kommunens strategier.

Service enligt område

Som bilaga till utredningen ingår kartor över bildningsväsendets serviceställen och deras kapacitet åren 2016, 2025 och 2040.

Kommuncentrum

Kommuncentrum omfattar centrum, Gesterby, Hindersby, Bredberget, Kantvik och Obbnäs.

	daghem	fristående dagvårdslokaler	privata daghem	grundskolor	gymnasier
Nuläget	9 + 1 = 10		4 + 3 = 7	6 + 1 = 7	1 + 1 = 2
Situationen i framtiden	7 + 1 = 8		5 + 3 = 8	4 + 1 = 5	1 + 1 = 2
Lokaler som kommunen avstår från		Lindal, Heikkilä		Papinmäki, Laajakallio	

Tabell 3 Kommuncentrum

Planläggningen genomför en arkitekturtävling i kommuncentrum. Som resultat av tävlingen förnyas byggnadsbeståndet i centrumområdet på längre sikt (efter år 2025).

Man önskar att den grundläggande utbildningen i fortsättningen inte finns alldeles i kommuncentrum. Därför flyttas Kirkkoharjun koulu i sin helhet till Åbrinkens inlärningscenter, som blir färdig i Vattentornsbacken år 2019. Jokirinteen koulu har dimensionerats för ca 1 100 elever och Jokirinteen päiväkoti för ca 150–170 barn. Även specialskolan i Prästgårdsbacken flyttas till Åbrinkens inlärningscenter. Finnsbackan päiväkoti (1980) har sin verksamhet för närvarande i tillfälliga lokaler tills det flyttas till Åbrinkens inlärningscenter år 2019. Daghemmet skulle ha ca 170 vårdplatser.

Porkkalan lukio, musikinstitutet och medborgarinstitutet stannar tills vidare i Kyrksläotts skolcentrum. För Porkkalan lukio skulle man senare (efter år 2025) bygga nya lokaler på tomten bakom huvudbiblioteket. Då kan det nuvarande skolcentret tomt användas för något annat ändamål. Byggnaden skulle inrymma även Kyrksläotts gymnasium. I gymnasiebyggnaden skulle också finnas musikinstitutets, medborgarinstitutets och eventuellt bildkonstskolans lokaler.

I Åbrinkens inlärningscenter skulle man bygga en ny gymnastiksal, som i huvudsak används för motion, och i den nya gymnasiebyggnaden en sal som har omkring 500 platser och som mestadels används för kultur.

Gesterbyn koulu bör totalrenoveras. Efter att Jokirinteen koulu blivit färdig flyttas Papinmäen koulus elever till Åbrinken, varvid Papinmäen koulus lokaler kan fungera som tilläggslokaler för Gesterbyn koulu. Papinmäen koulus lokaler kan vid behov ändras t.ex. till daghemslokaler, varvid det skulle bli möjligt att lägga ner s.k. daghem i marknivå i flervåningshus i Gesterby.

Winellska skolan och Kyrksläotts gymnasium har sin verksamhet i samma lokaler i Gesterby skolcentrum. Verksamheten där skulle kunna fortsätta som nu, men lokalerna bör totalrenoveras inom de närmaste åren. Gymnasiebyggnaden som eventuellt byggs för Porkkalan lukio och Kyrksläotts gymnasium på tomten bakom huvudbiblioteket skulle befria gymnasiets nuvarande lokaler i Gesterby skolcentrum för den grundläggande utbildningen eller småbarnspedagogikens bruk. Även förskoleundervisningen i s.k. Gesterby ladugård skulle flyttas till Winellska skolan, varvid ladugården kan tas i bruk t.ex. för en invånarpark (efter år 2025).

Kantvikin päiväkoti (1973, 1980 och 2001) totalrenoveras och utvidgas till ett daghem med 127 vårdplatser under år 2017.

Prästgårdsbackens daghem bör totalrenoveras och dess filial i Lindal läggas ner. Dessa vårdplatser skulle flyttas till Sarvvik (se Masabyområdet). I Ravals finns en daghemstomt där tillfälliga lokaler för Prästgårdsbackens daghem skulle kunna placeras.

Verksamheten i Invånarparken Stubboet i Gesterby flyttas till huvudbiblioteket efter att utvidgningen blivit färdig. Invånarparkens verksamhet i Stubboet inleddes i augusti 2015.

Laajakallion koulu (2003) och Heikkilän koulu (1985, 1989) är små enheter vars sammanräknade elevantal är nu 267. Om lokalerna i Laajakallion koulu skulle övergå i småbarnspedagogikens bruk, skulle en del av barnen på områdena gå i Heikkilän koulu och en del i Jokirinteen koulu. Då skulle det utvidgade Laajakallion päiväkoti kunna ha omkring 200 barn, varvid daghemmet i marknivå i flervåningshus i Hindersby kan läggas ner.

Planläggningen har skisserat en Y-tomt i Gruvböle (norr om centralanstalten i Gillobacka) och en stor Y-tomt i Gillobacka. När området bebyggs och tomterna tas i bruk (efter år 2025), skulle även Heikkilän koulu kunna tas i annat bruk (t.ex. för att ersätta Jolkbyn päiväkoti, som är i dåligt skick). Det kommer inte att finnas mycket

utrymme för att utvidga Jokirinteen koulu, så det är motiverat att reservera tillräckligt stora tomter i centrumområdet för inlärningscenter i framtiden. De nya inlärningscentren skulle också svara på behovet av lokaler för årskurserna 7–9 i Masabyområdet.

Kantvikin koulu (1983, 1993) har i dag 249 elever. I skolans lokaler verkar dessutom förskolegrupper och där finns Kantviksområdets ungdomslokaler. Kantviksområdet kommer att växa avsevärt med anledning av planläggningen. Det finns utrymme för utvidgning på skoltomten, så det är nödvändigt att utvidga skolan när bebyggelsen i området ökar (på 2020-talet).

I området centrum-södra finns Friggesby och Karuby skolor. Efter att Sarvviksområdets skola blivit färdig avgränsas elevupptagningsområdena för Friggesby, Karuby och Bobäcks skolor samt Winellska skolan på nytt.

Dagens biblioteksnät är bra och tillräckligt fortfarande 2025. När utvidgningen av huvudbiblioteket är färdigt blir huvudbiblioteket ett allaktivitetshus för alla åldrar. I den förnyade byggnaden verkar bibliotek, ungdomstjänster, invånarpark, musiklekskola, medborgarinstitut, skola och tredje sektorn alla under samma tak. Projektet har en stor betydelse för kommunen image.

I centrum kommer ungdomslokalerna att placeras på bibliotekets ungdomsavdelning i samband saneringen och utvidgningen. Lokalerna tas i bruk 2019.

Gesterby ungdomsgård tjänar som aktivitetscenter för sitt bostadsområde. Bredberget tjänar områdets invånare som en liten närservicepunkt och center för invånarverksamhet. Kantviks ungdomslokal med inspelningsstudio fungerar som center för ungdomsväsandets musikverksamhet.

Största delen av idrottsplatserna, såsom näridrottsplatser, motionsslingor, bollplaner, isplaner och skidspår kan användas fritt av kommuninvånarna. Simhallens lokalkapacitet ska möjliggöra 300 000 kundbesök per år. Detta kräver att den nuvarande simhallen utvidgas. Centrumområdets nya idrottshall ska möjliggöra 500 personer/dag i kvällsanvändning. Dessutom används hallen dagtid av skolan och daghemmet.

Ravals museum ligger på kommuncentrums område.

Masabyområdet

Masabyområdet omfattar Masaby tätort, Långvik, Sundsberg, Sarvvik, Jorvas, Bobäck, Österby och Oitbacka.

	daghem	fristående dagvårdslokaler	privata daghem	grundskolor	gymnasier
Nuläget	5 + 1 = 6		4 + 2 = 6	3 + 3 = 6	
Situationen i framtiden	6 (7) + 1 = 7(8)		5 + 2 = 7	4 + 1 = 5	
Lokaler som kommunen avstår från		Konduktörsgården		Friggesby, Karuby, Bobäck	

Tabell 4 Masabyområdet

Om byggrätten för skoltomten i Sarvvik ökas så att en byggnad på ca 15 000 v-m² kan byggas där, skulle man på området kunna bygga ett inlärningscenter med finska och

svenska skolor och daghem samt förskolelokaler. Området ligger invid goda trafikförbindelser och är lättillgänglig också med kollektivtrafik.

Efter att Sarvviksområdets inlärningscenter blivit färdigt skulle Masabyområdet ha en finsk enhetsskola och tre lågstadieskolor. I inlärningscentrets svenska skola skulle alla lågstadieelever i området gå, varvid de andra skolbyggnaderna (Bobäck, Friggasby och Karuby) kan tas i annat bruk eller säljas.

Om det placeras ett svenskt daghem i Sarvviks inlärningscenter, kan Hommas daghems byggnad överföras i finska dagvårdens bruk. Efter att Sarvviksområdets finska daghem blivit färdigt kan s.k. daghem i marknivå i flervåningshus läggas ner också i Masabyområdet (Lokalerna på Konduktörsgränden, 33 platser). Köpaxen päiväkoti bör totalrenoveras inom de närmaste åren, varvid Hommas daghem skulle kunna fungera som tillfälliga lokaler.

Nissnikun koulu, som är en enhetsskola (1986, 1989), behöver mer lokaler eftersom antalet högstadieelever ökar. Planläggningen av området ökar elevantalet även i de lägre årskurserna. Masalan koulu (1958, 1977, 1983, 2010) har utvidgats och i den byggs nya matsals-, köks- och gymnastiklokaler under åren 2016–2017.

Masaby bibliotek och postombud har sin verksamhet redan nu i allaktivitetshuset.

I Masaby bör medborgarinstitutet, musikinstitutet och kulturväsendet ha allaktivitetslokaler för ca 150 personer. I övrigt betjänar musikinstitutet och medborgarinstitutet kommuninvånarna i Masaby i skol- och daghemslokaler.

Ljusdala teaterhus i Masaby gör det möjligt att utvidga ungdomsteaterverksamheten och utveckla den kommande verksamheten kvalitativt. Utescensområdet som anläggs i teaterhusets omgivning möjliggör fortsatt sommarsteaterverksamhet på området och användning av området t.ex. i skolornas verksamhet när teatern inte använder det.

Saneringen av Masaby allaktivitetshus, 2 skedet, förbättrar möjligheterna för ungdomsverksamheten i området Masaby - Sundsberg - Sarvvik.

Funktionerna i Framnäs idrottspark utvecklas och det ökade behovet av lokaler för inomhusmotion beaktas när skolor byggs eller totalrenoveras.

Veikkolaområdet

Veikkolaområdet omfattar hela norra Kyrkslätt från Evitskog och Lappböle norrut.

	daghem	fristående dagvårdslokaler	privata daghem	grundskolor	gymnasier
Nuläget	4 + 1 = 5		3 + 1 = 4	2 + 2 = 4	
Situationen i framtiden	4 + 1 = 5		2 + 1 = 3	2 + 1 = 3	
Lokaler som kommunen avstår från		Evitskogs dh:s filial i Lappböle, Evitskogs dh:s grupper i Vuorenmäki		Oitbacka	

Tabell 5 Veikkolaområdet

På Veikkolaområdet finns fyra finska kommunala daghem. Av dessa är Veikkolan päiväkoti byggt år 1973 och dess totalrenoveringsgrad är sannolikt så hög att det skulle vara motiverat att bygga helt nya lokaler.

Veikkolaområdets enda svenska daghem, Evitskogs daghem, har en del av sin verksamhet i anslutning till Vuorenmäen päiväkoti, en del i Lappböle. När Sjäkulla inlärningscenter blir färdig flyttas daghemsverksamheten dit och 42 vårdplatser blir lediga i Vuorenmäen päiväkoti.

På området finns en enhetsskola (Veikkolan koulu, 1977, 1986, 1991, 2004) och en lågstadieskola (Vuorenmäen koulu, 2011). Det finns två svenska skolor (Oitbacka skola, 1850, 1991 och Sjäkulla skola 1925, 1957, 1984). När Sjäkulla inlärningscenter blir färdigt läggs Oitbacka skola ner. Sjäkulla kommer att ha 140 elevplatser.

Veikkolan koulu är fullsatt. Det finns inte tillräckligt med lokaler för ämnesundervisning, så skolan bör utvidgas. I samband med detta skulle nya lokaler för Veikkolan päiväkoti kunna byggas i anslutning till skolan, varvid daghemmet kan använda gemensamma lokaler med skolan. Dessutom skulle det vara motiverat att placera Veikkola närbibliotek i skolcentret. Veikkolas nuvarande bibliotek är en tidigare folkskola, som är byggd år 1935 (totalrenoverad 1953). I anslutning till inlärningscentret skulle biblioteket vara lättillgängligt för kunderna och det skulle kunna användas smidigt av skolan och daghemmet.

Om invånarantalet på Veikkolaområdet ökar, är det möjligt att utvidga också Vuorenmäki inlärningscenter och placera musikinstitutet och bildkonstskolan i anslutning till skolcentret (efter år 2025). I Veikkola bör medborgarinstitutet, musikinstitutet och kulturväsendet ha allaktivitetslokaler för ca 150 personer. I övrigt ligger musikinstitutets filialer i anslutning till skolor och daghem.

Ungdomslokalerna vid Koskistorget i Veikkola gör det möjligt att utveckla ungdomsverksamheten och använda lokalerna som områdets fritidscenter långt in i framtiden.

Funktionerna i Veikkola idrottspark utvecklas och det ökade behovet av lokaler för inomhusmotion beaktas när skolor byggs eller totalrenoveras.

Sammandrag

De ovannämnda förändringarna på områdena ger ett resultat som är nära mellanmodellen. Enligt befolkningsprognoserna ökar kommunens invånarantal, varför det inte är möjligt att nå omfattande nedskärningar av lokaler. Däremot kan byggnadsbeståndet förnyas enligt servicenätsplanen.

Efter de ovannämnda åtgärderna skulle centrumområdet ha tre enhetsskolor, av vilka en skulle vara svensk. Dessutom skulle området ha en till två lågstadieskolor. På området skulle det finnas sex finska daghem och ett svenskt daghem kompletterat med privata tjänster.

Masabyområdet skulle ha en enhetsskola och fyra lågstadieskolor. Vid en av dessa skulle det också finnas en svensk skola. På området skulle det finnas fem finska daghem och ett svenskt daghem, som skulle ligga vid Sarviks inlärningscenter.

Veikkolaområdet skulle ha en enhetsskola och två lågstadieskolor, av vilka en skulle vara svensk. På området skulle det finnas fyra finska daghem och ett svenskt daghem, som skulle ligga vid Sjökulla inlärningscenter.

	daghem	fristående dagvårdslokaler	privata daghem	grundskolor	gymnasier
Nuläget	18 + 3 = 21	24 + 7 = 31	11 + 6 = 17	10 + 6 = 16	1 + 1 = 2
Mellanmodell (mål)	12	0	?	6 + 3 = 9	1 + 1 = 2
Situationen i framtiden	17 (18) + 3 = 20 (21)	0	12 + 6 = 18	10 + 3 = 13	1 + 1 = 2
Lokaler som kommunen avstår från	Lappböle Evitskog Gesterby	Lindal Hindersby Konduktörsgränden		Papinmäki Laajakallio Friggesby Karuby Bobäck Oitbacka	

Tabell 6 Sammandrag

Kommunen växer, så mer lokaler behövs i både skolor och daghem. Byggnader som är i dåligt skick (Friggesby skola, Karuby skola, Köpaksen päiväkoti, Veikkolan päiväkoti, Jolkbyn päiväkoti) behöver i alla fall antingen totalrenoveras eller ersättas med nya lokaler. Ett mål är också att avstå från daghem i marknivå i flervåningshus, som enligt mellanmodellen är för små redan till enhetsstorleken (Gesterby, Heikkilä, Junailijan yksikkö och Lindal). När genomförandet är planmässigt är nyttan större än att om byggnaderna repareras en i sänder vid behov. Samtidigt får man moderna och bättre fungerande lokaler för serviceproduktionen.

Servicevätets effektivitet bestäms på basis av hur effektiva dess enheter är, m.a.o. på basis av hur effektivt man utnyttjar enhetens produktiva kapacitet. Servicevätets funktionsförmåga kan ytterligare effektiviseras genom åtgärder som ökar nätets flexibilitet. Med flexibilitet avses nätets förmåga att anpassa sig särskilt till ökat servicebehov eller variationer i det. Flexibiliteten kan ökas i ett servicevät som är effektivt och optimalt uppbyggt genom att lokalerna kan användas för många olika ändamål och är användarvänliga. Skol- och daghemslokaler används förutom för sitt egentliga användningsändamål (fostran och undervisning) även för ordnande av andra kommunala tjänster (t.ex. medborgarinstitutets och musikinstitutets verksamhet) samt bl.a. för föreningsverksamhet. Dessutom ordnas det olika slags klubbar i samband med öppen småbarnspedagogik.

I kommunstrategin betonas kommuninvånarnas delaktighet i det föränderliga samhället. Det finns allt fler äldre och även fritiden ökar. Kommunen syftar till att skapa förutsättningar för tredje sektorns verksamhet och mötesplatser för alla åldrar. I framtiden utgör bildningsväsendets servicevät kärnstrukturen i kommunens servicevät. En mångsidig användning av lokaler och områden är en förutsättning för ett fungerande servicevät, med hjälp av vilket kommuninvånarnas delaktighet kan förverkligas.

Privata tjänster kompletterar serviceproduktionens kärnstruktur vid sidan av de tjänster som kommunen producerar.

Till slut om lokaler för inläring och undervisning

Under de senaste åren har sätten för inläring, undervisningen, utrustningen och lärmiljöerna blivit mångsidigare i och med digitalisering, ökad användning av mobil teknologi och teknologisk utveckling. De nya riksomfattande läroplanerna för förskoleundervisning och grundläggande utbildning förutsätter att alla daghem och skolor använder sig av teknologi. För undervisning, lärmiljöer och undervisningslokaler ställer detta nya krav och utmaningar, som bör beaktas när nya skolor och daghem byggs och när existerande saneras. Detta gäller också de nuvarande och kommande daghemmens och skolornas gårdar, som också bör vara mångsidiga lärmiljöer till sin utrustning och andra egenskaper. I modernt byggande betonas användarorientering och möjlighet till mångsidig användning.